

Menneskets største vanskelighed er at se forskel på fiktion og virkelighed. Der er inflation i begreberne når der er flere tanker om sandheden end der er dækning i virkeligheden.

At beskrive virkeligheden er som at male et billede. Man kan ikke begynde oppe i det venstre hjørne og ende nede i det højre. Der bliver malet lidt her og lidt der.

Efterhånden træder figurer ud af tågen og får form og farve.

Man begynder ikke et bestemt sted, men et vilkårligt. Der er ingen følgerigtig orden, og dog fungerer det færdige billede.

sub rød +	hvid ∞	ob gul +
orange ++	abstr. blå -	indigo ∞
violet +-	sort O	grøn +-

Af det 18. og 19. århundredes videnskabsteorier er der ikke mange, som har overlevet det 20. århundrede. En af dem som har, er Goethes farvelære offentliggjort i 1810 som "Geschichte der Farbenlehre". Den er på flere måder påvirket af Newtons måling af det hvide lys og er baggrunden for den videnskabsteori, som vi beskæftiger os med på de følgende sider.

sub a +	i ∞	ob o +
å ++	abstr. e -	y ∞
æ +-	u O	ø +-

Det var opdagelsen af de latinske vokalers strukturelle overensstemmelse med farvespektret, som engang i 1950'erne førte en dansk maler ind på den tanke, at der kunne være tale om en grundstruktur. Jeg traf ham i 1954, og vi blev snart enige om at gå på opdagelse i det abstrakte univers. Vi gik ud i det ukendte på må og få, han som alkymisten og jeg snarere som troldmandens lærling. Fra begyndelsen var vi enige om at offentliggøre vore studier omend anonymt, men efterhånden erkendte vi, at der skulle en mere langsigtet initiering til for at trænge ind i stoffet. Efter mange års samarbejde, gled han mere og mere ind på studiet af de døde sprog. Her ebbede vort samarbejde langsomt ud. I mange år ventede jeg på, at han skulle offentliggøre sine skrifter, men en dag var han død, og nu mange år efter vover jeg trods mange overvejelser at løfte en flig af det slør, som tiden selv har lagt over de tanker, som vi gjorde os den gang, da vort samarbejde endnu inspirerede os til prøvekunstens eventyr. "Hvad er fiktion og hvad er virkelighed"?

Jeg erkender nu, hvor den gamle verden falder sammen som et korthus, og en ny verden skal til at finde egne ben at stå på, at det er en kortsigtet filosofi at væbne sig med skepsis, blot fordi det man engang har erkendt, forekommer andre uforståeligt. Tidligere tiders kulturer var forblevet lukkede bøger, om ikke tankens pionerer med stor appetit på det ukendte, og af den grund uforståelige, havde kastet sig over at knække koderne til indsigt og forståelse.

De mænd og kvinder som ikke kan lade være med at undre sig, når de ser noget, de ikke forstår, er disse sider tilegnet.

forf.

sub årsag +	tilfælde ∞	ob virkning +
funktion ++	abstr. princip -	vilkår ∞
mulighed +-	plan 0	konsekvens +-

I farvespektret er der 3 grundfarver. I alle pasigrafier er der tre grunddimensioner. Således også i denne. Den subjektive årsag, den objektive virkning og det abstraktive princip. Vi siger også, at årsag og virkning er de aktive og princip den regressive eller vigende optisk "tomme" dimension. I mangel af bedre giver vi årsag og virkning et plus og princip et minus. At årsag og virkning tilsammen danner funktion forstår de fleste ret let. Vi giver den dimension to plusser for at vise, hvad den består af. Funktion og princip konvergerer mod plan, som er pasigrafiens tyngdepunkt. Denne dimension giver vi et nul. Funktion og princip divergerer mod tilfælde, som er uendeligt og får det tilsvarende tegn. Det er den dimension, som vi kalder kraftfeltet. Ud fra funktion har vi ikke nogen relevans til tilfælde, men må definere et forhold, som har tilfældets plads, men som er komplementært til funktion. Det er vilkår, som også får et uendelighedstegn. Årsag sublimeres i princip til mulighed, som får et plus og et minus. Virkning sublimeres i princip til konsekvens, som også får et plus og et minus. Pasigrafiens venstre side kalder vi dens subjektive side, og den højre side dens objektive.

Ser vi nu på farvernes pasigrafi, ser vi at rød og blå giver violet, mens gul og blå giver grøn. Ser vi på vokalernes pasigrafi, ser vi at a og e giver æ og o og e giver ø. Og ser vi på ovenstående pasigrafi, ser vi at årsag og princip giver mulighed, mens virkning og princip giver konsekvens. Som rød og grøn og gul og violet er komplementær, således er også årsag og konsekvens og virkning og mulighed komplementær. Vi ved jo at komplementærfarver er farver som står i modsætning til hinanden, men samtidigt tilsammen udgør et hele. Derfor er orange og blå også komplementær og orange og indigo. Men om disse to former for komplementaritet lærer vi først at skelne senere. Den eksisterer altså mellem funktion og vilkår, som den eksisterer mellem funktion og princip. Vi kalder dem henholdsvis den ydre og den indre komplementaritet. Da plan er konvergensen af funktion og princip, følger at planens subjektive side er dens muligheder, mens dens objektive side er dens konsekvenser. Hverken muligheder eller konsekvenser er plan. Men tilsammen danner de plan. Vi ser på ordet vilkår hvor det kommer fra i pasigrafien, for vi bruger ordet vilkårligt omtrent som vi ville sige tilfældigt og ikke på vilkår. De latinske sprog anvender adverbiet conditionaliter, på vilkår.

sub anskuelighed +	gåde ∞	ob nøjagtighed +
definition ++	abstr. metode -	problemstilling ∞
teori +-	løsning 0	konklusion +-

Hvad der gælder for årsag, virkning og princip, gælder naturligvis også for denne næste pasigrafi. Det gælder for samtlige pasigrafier, men nogle ligner hinanden mere end andre. Geometri er subjektiv og anskuelig. Aritmetik er objektiv og nøjagtig. De to tilsammen giver os definition. Definition konvergerer med metode mod løsning og divergerer mod gåde. Men som det er tilfældet i den foregående pasigrafi, således er det også med gåde. Den har vi intet umiddelbart forhold til. Vi må nøjes med den del, som er problemstilling, som er den ydre komplement til definition. En anskuelig metode kalder vi en teori, og en nøjagtig metode kalder vi en konklusion. Men hverken teori eller konklusion er løsning. De er hver en halvdel, teori den subjektive og konklusion den objektive.

Et af de spørgsmål, som vi aldrig fik svar på, er, hvorledes det forholder sig med de mange forskellige manglende ord for begreber. Vi havde mange ufuldstændige pasigrafier, og vi formodede, at det også ville være det samme på andre sprog. Alle sprogmennesker kender til problemet med, at man på et sprog må bruge en hel sætning for at forklare et enkelt ord på et andet sprog. Med pasigrafien blev det os muligt at se sagen således, at begreberne er optisk tomme, indtil en eller anden indfører et ord for begrebet. Som eksempel brugte vi Auguste Comtes "altruisme". I min latinske læsebog stod der: "A posse ad esse non valet consequentia". "Fra en tings mulighed kan man ikke slutte til dens eksistens". At der er op til 6 gange så mange ord på engelsk som på dansk eller tysk, betyder jo ikke, at der er flere begreber, som er dækket ind. Der var også regulære tanketorske og kortslutninger. En af de morsomme er den følgende.

sub +		ob +
	abstr. · -	

Vi kunne kun finde de tre! Papirlappen med den pasigrafi lå i en bunke, som vi tog frem engang imellem og kiggede på. En dag kom så det forløsende ord. Der er kun tre!
 Geometriens subjektive kurver, objektive liniestykker og abstraktive punkter.

Et af naturens tidlige forsøg på at skabe overlevelse på en mere lukrativ måde i denne grusomme verden møder vi i muslingen, som omgiver sig med en hård skal af kalk. Der skal kræfter til at knække den skal, og er man tilfreds med at sidde på en sten i havet og vifte med skallerne, er opfindelsen ikke så dårlig. Tilmed gør den det endnu. Muslingen repræsenterer den optimale beskyttelse mod den minimale aktivitet eller mobilitet.

$\frac{\text{beskyttelse}}{\text{aktivitet}}$

Men i udviklingen var der en bedre ide. Den kom meget senere efter mange svinkeærinder. Knoqlen med musklerne udenpå repræsenterer den komplementære situation optimal aktivitet eller mobilitet mod minimal beskyttelse. Man kan ligefrem sige, at flugten er blevet en bedre beskyttelse end at risikere pelsen. Biologien har udviklet sig om dette tema, lige siden den trådte ud i det spektrale felt.

<u>uniform</u>	<u>borger</u>	<u>art</u>	<u>politistat</u>	<u>urokkelig</u>	<u>magt</u>	<u>gyldighed</u>
<u>nøgen</u>	<u>menneske</u>	<u>individ</u>	<u>retsstat</u>	<u>ukuelig</u>	<u>beherskelse</u>	<u>værdi</u>
<u>tilpasning</u>	<u>penge</u>	<u>tæller</u>	<u>rational</u>	<u>oversigt</u>	<u>kvantitet</u>	<u>konkret</u>
<u>udvikling</u>	<u>varer</u>	<u>nævner</u>	<u>irrational</u>	<u>indsigt</u>	<u>kvalitet</u>	<u>abstrakt</u>
<u>forandring</u>	<u>beskrivelse</u>	<u>eksistens</u>	<u>normal</u>	<u>tæller</u>	<u>vigtig</u>	<u>efterladt</u>
<u>forvandling</u>	<u>forklaring</u>	<u>værende</u>	<u>naturlig</u>	<u>virker</u>	<u>væsentlig</u>	<u>indeholdt</u>
<u>konformisme</u>	<u>religion</u>	<u>politik</u>	<u>total</u>	<u>direktion</u>	<u>meningsløst</u>	<u>paradis</u>
<u>forskning</u>	<u>filosofi</u>	<u>videnskab</u>	<u>absolut</u>	<u>orientering</u>	<u>meningsfuldt</u>	<u>paradoks</u>
<u>udstrækning</u>	<u>autoritet</u>	<u>determinerende</u>	<u>terminolog</u>	<u>kontrol</u>	<u>konvergens</u>	
<u>begrænsning</u>	<u>værdighed</u>	<u>accidentel</u>	<u>pasigrafi</u>	<u>tillid</u>	<u>divergens</u>	
<u>tegn</u>	<u>faktum</u>	<u>diktatur</u>	<u>data</u>	<u>magt</u>	<u>terminologi</u>	<u>opfattelse</u>
<u>betydning</u>	<u>sandhed</u>	<u>demokrati</u>	<u>fortolkning</u>	<u>myndighed</u>	<u>symbol</u>	<u>forståelse</u>

Det urokkelige borgerskab søger sin beskyttelse bag uniformer. Således bekræftes udviklingen fra musling til Guantanamo. Historiens drama kom til mytologisk udtryk i mange sagn. For eksempel kastede de romerske soldater terninger om Kristi aflagte klæder, medens han hang nøgen og lidende på korset. Som konvergerende art har insekterne nået en perfektion, som kun overgås af moderne stridskræfters effektivitet. Den perfekte politistat er samtidig historiens ende. Sådan ser det ud, men sådan er det ikke. Vi står overfor det største opgør i menneskehedens historie. Udviklingens sejr over tilpasningen. Insektplanets endelige undergang. Det er ikke en dommedagsvision, men en abstrakt tanke, et sindbillede, omtrent som de krigsspil vore børn leger på computerne. Og dog er det blevet virkeligt foran vore øjne. Pengemagten smuldrede bort, som var pengene reelle og forsvundet op i den klare luft. Vi ved nu, at det var en af de lege, som man leger i det politiske plan. Et sidste forsøg på at underminere hvad verdens mafiabosser altid har villet til livs, den etablerede orden med lov og ret. Ikke for ingenting har globaliseringen først og fremmest drejet sig om at minimere samfundenes institutionelle indflydelse på udviklingen. Det man kalder markedskonometri er intet andet end simpelt tyveri. På det punkt tog Marx ikke fejl. Tyveri forklædt som handel. Grækerne, som havde en udviklet sans for ironi, gjorde guden Hermes til gud for handel og tyveri. Den erfaring, vi nu gør for egen regning, er så gammel som historien. Kapitalismens politikere forsøger en sidste tour de force for at redde kastanierne ud af ilden og kaster de sidste milliarder ind i rouletten. Spillet er dog tabt og tyveknægtene render deres vej med lommerne fulde, som i "Kejserens nye klæder". Det er dog kun papir. At fortsætte med at lege den leg ville være at acceptere en ny verdensorden, i hvilken Huxley og Orwell allerede havde forudsagt udstrækningen og begrænsningen.

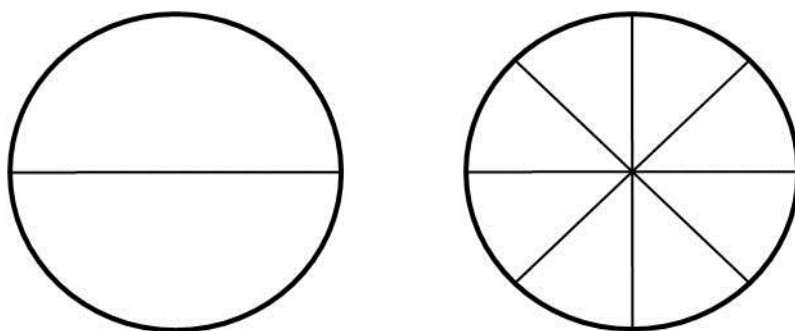
gyldighed
værdi

Man kan forsikre sig ved at stille det nærliggende spørgsmål: Hvad er vel det virkelige forhold mellem gyldighed og værdi? Gyldighed uden værdi eller værdi uden gyldighed. Jeg ved, at de millioner, som nu bliver smidt ud i arbejdsløshed og elendighed, er temmelig ligeglade med filosofiske snurrepiberier, men ved at vælge politikere, som har privatiseret deres kollektive ejendom og skrottet samfundets institutioner, er de selv skyld i miseren. Minimalstaten er ikke noget samfund, men et gadeoptøjer!

Vi er på vej bort fra arts-kriterier på vej mod individet, borgeren den kendte mod mennesket det ukendte. Når vi ser på alle de mellemstadier, naturen har fundet på fra musling til borger, kan vi forstå, at vejen har været lang og kringlet.

$\frac{x}{y}$ er to enheder, som tilsammen bliver en helhed. De er komplementær, hvilket medfører, at de hver for sig har en grænseværdi, men i forholdet til hinanden er de uden grænse.

En brøk er et værktøj. Det er som med alle slags værktøj, fremstillet til noget bestemt. Til andet dur det ikke. En knivtang er lige så dårlig til at trække tænder ud med, som en tandtang er til at trække søm ud med. En illustration er ofte egnet til at vise grænseværdier med. Til andet dur den måske slet ikke. Som ethvert stykke værktøj mærker også illustrationen sit objekt. Se på nedenstående illustration. Den handler om orientering.

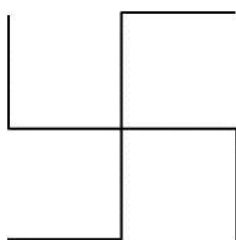

Den første handler om at gå rundt om jorden nede ved ækvator. Man kan gå den ene vej eller den modsatte.

Den anden handler om at være taget til nordpolen, eller sydpolen. Det første skridt og hvis man følger en lige linie de næste skridt med, går man direkte mod den modsatte pol, men man kan gå ligegyldigt i hvilken retning.

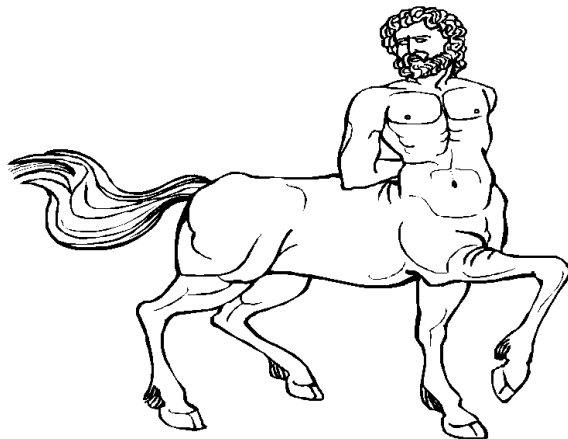
direktion
orientering

Store bevægelser religiøse og politiske har det med at udtrykke sig i modsætninger, men modsætninger er ikke komplementær, selv om komplementær er modsætninger. Få er de som gik ud fra det punkt, som står stille. Der opstår et rent komplementært forhold. Tvangen er absolut, men friheden er uendelig

Mens vi er ved illustrationerne! Inderne kalder dette urgamle symbol svastika, hvilket er sanskrit og betyder lykkebringer. Symbolet er fra de tidligste civilisationer kendt over hele verden selv hos indianerne i Sydamerika, men blev sørgeligt misbrugt af tyske revanchister fra omkring 1910, og indført i det tyske flag af nazisterne. Der gættes på alle mulige og umulige betydninger fra soltegn til hjul, som igen

symboliserer revolution, (som bare betyder omdrejning). Indernes betydning "lykkebringer" syntes os meningsfuld ud fra følgende betragtning. Vandret har vi mulighedernes plan. Lodret afgørelsernes. Hver gang vi i det lodrette plan har truffet en afgørelse, tipper symbolet en kvart, og bliver til nye muligheder, som fordrer nye afgørelser, som skaber nye muligheder og så videre!

Kentaueren er et af disse morsomme fabeldyr, som man kan more sig med at "tyde". Hvad er det sande forhold mellem hest og rytter? At rytteren er en og hesten en anden, og at det er rytteren, som styrer hesten ved sine beslutninger. Det falske forhold er, at de er vokset sammen, så at det er hesten, som løber af med rytteren! Sæt nu ordet "situation" ind i stedet for hest og menneske ind i stedet for rytter. Hvad er så det sande forhold mellem situation og menneske? At situation og menneske er to, så at det er mennesket, som styrer situationen ved sine beslutninger. Det falske forhold er, at situationen og mennesket er vokset sammen, så at situationen løber af med mennesket. Sæt så markedsøkonomi ind i stedet for hest!

Det har under udarbejdelsen af denne introduktion været et problem, om jeg også skulle vise ufærdige pasigrafier. Når jeg efter mange overvejelser afstår fra det, er det fordi, jeg er temmelig overbevist om, at andre, som efter at have sat sig ind i teknikken og tankegangen, selv vil finde vej og måske ikke støder på de vanskeligheder, som vi stødte på. Hvis de gør, kunne det, som allerede antydtes, være fordi, der endnu ikke er skabt ord for de begreber, som muligvis (og iøvrigt muligvis ikke) skjuler sig i pasigrafien. Som vist i geometriens pasigrafi er der kun tre, for geometri er jo en videnskabelig metode (illustration). De begrebspar, som er vist som brøker med en tæller og en nævner, er selvfølgelig alle dele af pasigrafier. Så man kan begynde der!

Men der er en anden og dybere grund, som vil fremgå af de to sidste pasigrafier, som vil blive vist. Nemlig den at pasigrafien ikke handler om noget forstandsmæssigt alene. Den handler især om en indstilling til den periode, i hvilken pasigrafien er blevet skabt. Og hvor mange tusind år det er, kan ingen vide. Og hvordan det kan være, at menneskene strukturerede deres begreber således, kan heller ingen vide. Vi var, min ven maleren og jeg, enige om, at en initiering i form af et studie, som for eksempel et fag i filosofi, ville være ønskeligt, om noget fakultet en dag skulle gå hen og erfare, hvad vi havde opdaget.

sub følelse +	tro ∞	ob forstand +
bevidsthed ++	abstr. ånd -	sansning ∞
temperament +-	viden O	karakter +-

Lige som årsag går forud for virkning, går følelse forud for forstand. At bevidsthed og sansning er komplementer forståes let, når man ser på fluen, som tegner stædige kurver på ruden uden at erkende den som en forhindring. Dens stærkt udviklede synssans ender blindt i den omvendt minimale bevidsthed.

sub oplevelse +	fantasi ∞	ob iagttagelse +
bevidsthed ++	abstr. drøm -	forestilling ∞
illusion +-	vision O	hallucination +-

Båden er en konstruktion. Hver for sig ville delene intet holde oppe. Det er den måde, båden er konstrueret på, der holder oppe. Den holder så meget oppe, som den fortrænger af det vand den sejler på. Når Odysseus båd er forskellig fra andre både, er det fordi den ikke skal sejle på havene, men i menneskenes fantasi. Kaptajnen står ikke ved roret med en pibe i munden. Han står bundet til masten, mens hans mænd ligger og klamrer sig til roret, og fordi de ikke kan høre, holder de båden på den rette kurs forbi. Forbi alle farer. Forbi Sirenerne. Odysseus selv står der, hvor forvandlingen sker. Hans binding er en pagt med det sted, hvor naturens kræfter via sejlene, forvandles til fremdrift. Det lodrette i den vandrette båd. Beslutningens dimension. Sådan var den homeriske digtning rig på forklarende billeder. Et samfund er en konstruktion. Hver for sig ville delene intet holde oppe. Det er den måde, samfundet er konstrueret på, der holder oppe. Når et demokratisk samfund er forskelligt fra andre samfund, er det fordi, det ikke skal ud og erobre andre samfund, men skal være rammen om menneskenes velfærd!

Derfor er lederskabet ikke en stalinistisk vision eller en lille tåbelig psykopat, som står ved roret. Lederskabet er en vision af mennesket i pagt med det lodrette i båden, som driver den frem. Lad politikerne ligge og klamre sig til roret. De hører ikke fristelserne. Deres rolle er blot ved kompromis at holde retningen forbi. Lederskabet, som er i pagt med fremdriften, får båden til at bide i vinden, så at den kan styres og gøre fremskridt. En båd, som ikke bider i vinden, kan ikke styres. Den falder af, og driver omkring. Den gør ingen fremskridt.

Et samfund som ikke har nogen pagt med beslutningsprocessen, falder af og driver i vinden! Sådan et samfund hengiver sig til hasardspil og milliard-gevinster, og skyder på kvinder og børn i Afghanistan. Den båd lander snart på Sirenerne!

Med lov skal land bygges. Thi havde hver mand nok i sit eget, da var ej lov nødvendig. (jyske lov 1241) De mænd der gav den lov, kendte også som Odysseus fristelsen. Fra det nye testamente henter vi følgende beretning.

Da disciplene sad i båden, så de Jesus komme gående på vandet. Da spurgte Peter, om han også kunne gå på vandet, og Jesus sagde til ham om at komme ud til sig. I begyndelsen gik det, men da Peter blev bevidst om, hvad der skete, begyndte han at synke. Men Jesus tog ham ved hånden og gik med ham tilbage til båden. En anden historie om en båd. Den fortæller at båden holder kollektivt oppe, ved sin konstruktion. Man kan ikke overlade til båden at holde sig oppe og gå på vandet. Båden fortrænger det elementære i mennesket og gør det afhængigt af fællesskabets love. Der er en dyb konsekvens i disse historier om, hvad lov er. Hvad samfund er. Og måske hvad initiation er! Vi er i komplementariteten mellem det vandrette samfunds tilpasning og det lodret individuelle udvikling. Set i lyset af "Syndefaldets" pairidaeza~paradoksos

Rødspætten, chimpansen og borgeren har noget til fælles. De er anderledes skabt ved fødselen, end de bliver senere. De små rødspætter har et øje på hver side, men når de vokser, drejer ansigtet rundt, således at de to øjne kommer om på den ene side, som så bliver den side, de vender opad, når de lægger sig på bunden og slår et slag med halen, så sandet hvirvler op og gemmer dem. Chimpansen er født med hullet i kraniet til halshvirvlerne på samme sted som mennesket, men når den vokser op, vandrer hullet op i nakken i erkendelse af, at den, da den jo ikke går oprejst, ville gå og kigge ned i jorden. Dette holder den fra at gå oprejst, da den jo så ville gå og se op i luften. Og endelig er borgeren født som menneske, og som baby er den udstyret med menneskebarnets egoisme, for at vække selv den mest indolente moder. Men mens mennesket, som Auguste Comte bemærker, sublimerer egoismen til altruisme og bliver et socialt væsen, forbliver borgeren et ureflekteret massefænomen, som lader sig manipulere af religion og politik uden nogensinde at udvikle nogen personlighed. Borgeren er helt i sin hierarkiske placerings vold. Han forbliver i det kastesystem, som han fødes ind i, om det er konge, minister, præst, købmand, bonde eller arbejder.

Rødspætten, chimpansen og borgeren er også forskellige. For en rødspætte og en chimpanse bliver ved med at være rødspætte og chimpanse hele livet, men en borger er ikke på samme måde bundet til den fatalitet at forblive borger. Derom handler hele det menneskelige drama fra skriftens opfindelse til vor egen tid.

Du må glemme alt, hvad du har lært, for at huske alt hvad du har glemt!
Når man vil bygge et hus, må man først bygge et stillads. Når man vil bo i huset, må man pille stilladset ned.

renere

klarere

ædlere

